
Úvodem...

Norma – tedy zavazující pravidlo, vynucovaný či naopak vytoužený řád; a z toho plynoucí pojem *normalizace* ve smyslu uvedení v normální stav – ovšem stav normální „podle koho“ a „proti komu“...?

Jazyková příbuznost, avšak zároveň i významová nedourčenost, ba vzdálenost těchto slov svým způsobem naznačují hloubku i problematičnost tématu letošní konference. Návratem do spletitého období sedmdesátých a osmdesátých let jsme usilovali o možnosti diskuse nad problematikou naší nedávné minulosti: šlo nám v zásadě o to, pokusit se alespoň částečně zmapovat tlaky tzv. normalizace ve sféře literatury (normy kladené literární kritikou a na literární kritiku, manipulace literární vědy, literární polemiky a dobové skandály kolem porušení norem, manipulace s tradicí, zásahy do nakladatelské praxe, *libri prohibiti*, zákazy a povolování autorů, rituály pokání, cenzura, autocenzura atd.), ale také ve sféře jazyka. Přivítali jsme rovněž i dílčí historické exkurzy do problematiky hudebních žánrů, poplatných či naopak nonkonformních ve vztahu k období normalizačního dvacetiletí.

Normy normalizace – dvě desetiletí strnulosti, jež však nezůstala sama o sobě. Nelze proto mnohdy obejít jejich kořeny, dosahující k padesátým letům tohoto století, stejně jako nelze neslyšet jejich dozvuky v současnosti. Vždyť pouze chápáním historické kontinuity lze naznačené plně dovyslovit, a osvětlit tak nejedno matné místo v šedi diskutovaného neradostného období.

J. W.